

VLAAMS MELDPUNT
Grensoverschrijdend
Gedrag

INHOUDSTAFEL

1.	Inleiding	3
2.	Opdrachten	3
3.	Toepassingsgebied	3
	3.1. Melders	3
	3.2. Grensoverschrijdend gedrag	4
	3.3. Vlaamse sectoren	4
4.	Werkingsprincipes	5
5.	Bereikbaarheid	6
6.	Aanbod	6

1. INLEIDING

Het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag is een onafhankelijk meldpunt voor personen met een melding over grensoverschrijdend gedrag in een van de Vlaamse sectoren.

Deze nota verduidelijkt welke opdrachten het meldpunt heeft, wie wanneer kan melden, welke aanbod het meldpunt voorziet en op welke manier de samenwerking met verschillende partners verloopt.

2. OPDRACHTEN

Het team, bestaande uit dossierbehandelaars (zowel maatschappelijk werkers als psychologen), een jurist en een coördinator, neemt concreet twee opdrachten op:

1. Het **ontvangen van meldingen** van grensoverschrijdend gedrag en er een **passend gevolg** aan verbinden. Een passend gevolg geven impliceert niet dat er automatisch een volledig traject zal worden gestart. Een warme doorverwijzing naar een bestaand aanbod is, na een vraag- en aanbodverheldering, ook mogelijk.
2. Het **monitoren en in kaart brengen** van de meldingen van grensoverschrijdend gedrag binnen de Vlaamse sectoren die bij het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag worden gemeld. Op basis van de ontvangen meldingen worden **beleidsadviezen** geformuleerd aan de organisaties waar het grensoverschrijdend gedrag plaatsvond. Anderzijds kunnen ook **aanbevelingen** naar de hele sector worden gericht, naar het beleid of zelfs over verschillende sectoren heen. Op die manier kan de aanpak van grensoverschrijdend gedrag ook structureel verbeterd worden.

3. TOEPASSINGSGEBIED

3.1. Melders

Het meldpunt is toegankelijk voor verschillende soorten melder.

- **Een slachtoffer:** een persoon die zelf getroffen werd door het grensoverschrijdend gedrag.
- **Een getuige:** een persoon die aanwezig is of was bij het grensoverschrijdend gedrag zonder zelf de pleger te zijn.
- **Een verwant:** een familielid van het slachtoffer.
- **Een derde:** een buitenstaander. Dit kan ook een vriend, collega, kennis van het slachtoffer zijn. Een derde kan op de hoogte zijn van bepaalde problematieken in een organisatie, zonder zelf betrokken of getuige te zijn.
- **Een organisatie:** een instelling die onder een [Vlaamse bevoegdheid](#) valt. Het is niet noodzakelijk dat een organisatie erkend of gesubsidieerd wordt, het is voldoende dat de organisatie valt binnen de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.
- **Een dader:** de persoon die zelf aangeeft grensoverschrijdend gedrag gepleegd te hebben.

3.2. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag wordt gedefinieerd als elke aantasting van de integriteit van een persoon, meer bepaald geweld, seksuele intimidatie/ongewenst seksueel gedrag, discriminerende intimidatie en pesterijen/intimidatie.

- **Geweld** is elke feitelijkheid waarbij iemand psychisch of fysiek wordt bedreigd of aangevallen. Duwen, iets gooien of slaan worden onder fysiek geweld gerekend en vernederingen, dreigementen of beledigingen onder psychisch geweld.
- **Seksuele intimidatie/ongewenst seksueel gedrag** is elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele connotatie, met inbegrip van grensoverschrijdende gedragingen, zoals ongewenste seksuele handelingen en verzoeken om dergelijke handelingen, seksueel expliciet lichamelijk contact en ongewenste opmerkingen van seksuele aard, dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast of een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd. Dit kan verbaal van aard zijn, door bijvoorbeeld seksuele uitspraken, of non-verbaal, door bijvoorbeeld lonken, en/of fysiek, door bijvoorbeeld aanrakingen
- **Discriminerende intimidatie** is ongewenst gedrag dat verband houdt met een of meer beschermde kenmerken, namelijk geslacht, genderidentiteit, genderexpressie, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, taal, gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap, sociale positie, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of nationale of etnische afstamming, en dat tot doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast en een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd¹.
- **Pesterijen/intimidatie** zijn meerdere gelijkaardige of uiteenlopende onrechtmatige gedragingen, binnen of buiten een organisatie, die plaats hebben gedurende een bepaalde tijd, en die tot doel of gevolg hebben dat de persoonlijkheid, de waardigheid of de fysieke of psychische integriteit van een persoon wordt aangetast, dat zijn betrekking in gevaar wordt gebracht of dat een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.

In tegenstelling tot plagen heeft pesten de expliciete bedoeling om te kwetsen en kan het zich uiten op verschillende manieren: negeren, belangrijke informatie achterhouden, roddels verspreiden of intimideren. Bij pesten is er vaak sprake van een ongelijke machtspositie.

3.3. Vlaamse sectoren

Het meldpunt is bevoegd voor meldingen van grensoverschrijdend gedrag binnen de organisaties die vallen onder de Vlaamse bevoegdheden en dus deel uitmaken van de Vlaamse sectoren.

Het is niet noodzakelijk dat het grensoverschrijdend gedrag in het kader van een organisatie wordt gesteld, het is voldoende dat er een rechtstreekse link is met een bepaalde sector of organisatie.

Denk hierbij aan een freelance fotograaf die gedwongen die grensoverschrijdend gedrag ervaart door de opdrachtgever (een krant) of een sporter in een fitnesscentrum.

Minstens het slachtoffer of de dader moet lid en/of medewerker van een Vlaamse organisatie zijn.

Een zelfstandige kunstenaar die grensoverschrijdend gedrag pleegt ten aanzien van een figurant of model valt zo ook onder het toepassingsgebied.

1 Zie art. 17 Gelijkekansendecreet. Momenteel is een traject lopende tot actualisatie van dat decreet, waaronder ook de definities van (seksuele) intimidatie, zie conceptnota VR 2022 2312 MED. Conceptnota: Wijziging van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid.

Grensoverschrijdend gedrag tussen eenmalige gebruikers van de werking van een organisatie vallen niet onder het toepassingsgebied van het meldpunt. Denk bijvoorbeeld aan het publiek van een theatervoorstelling onderling.

4. WERKINGSPRINCIPES

- Het meldpunt en haar personeelsleden voeren de opdrachten onafhankelijk en zorgvuldig uit.
- Elk gesprek is vertrouwelijk zolang de melder/het slachtoffer dit wenst.
- De medewerkers van het meldpunt zijn gebonden door het beroepsgeheim.
- Het meldpunt vertrekt vanuit de noden van de melder. Het aanbod verloopt vraaggestuurd, op maat en tempo van het de melder.
- De veiligheid van het (potentiële) slachtoffer staat centraal.
- Het meldpunt zet maximaal in op complementariteit en samenwerking met de reguliere hulpverlening en hulplijnen en met (sectorale) meldpunten.
- Anoniem melden kan en wordt gerespecteerd, maar gaat wel gepaard met een beperking van de mogelijkheden. Om te kunnen bemiddelen bijvoorbeeld, is het noodzakelijk dat de identiteit van het slachtoffer bekend is. Het is immers de bedoeling om in overleg te treden met de pleger of organisatie waar het gedrag heeft plaatsgevonden.
- Een reeds lopend traject bij een andere instantie staat een melding bij het meldpunt niet in de weg. Bij een lopend strafrechtelijk onderzoek/vervolgning zal het meldpunt als er een voornemen is om bepaalde acties, met uitzondering van acties naar de melder toe, te ondernemen, met akkoord van de melder afstemmen met het openbaar ministerie.

5. BEREIKBAARHEID

Melders kunnen het meldpunt bereiken via:

- Het **gratis nummer 0800/13184**
Het meldpunt is via telefoon elke werkdag bereikbaar tussen 9u en 17u en maandagavond tussen 17u tot 20u. Buiten de openingsuren krijgt de beller een antwoordapparaat te horen met vermelding van de openingsuren en vermelding van andere hulplijnen of noodnummers.
- **Chat** op de website van het meldpunt www.grensoverschrijdendgedrag.vlaanderen.
Het meldpunt is via de chat bereikbaar op werkdagen tussen 9u en 17u.
- **Contactformulier** op de website van het meldpunt www.grensoverschrijdendgedrag.vlaanderen.
Het meldpunt streeft ernaar binnen de twee werkdagen na ontvangst contact op te nemen.
- **Mail:** meldpunt@vlaanderen.be
Het meldpunt streeft ernaar binnen de twee werkdagen na ontvangst contact op te nemen.
- Via bovenstaande kanalen kan een afspraak gemaakt worden om langs te komen.

Ook op de website van het meldpunt worden de verschillende contactmogelijkheden weergegeven. Daarnaast vindt je er beknopte informatie over het meldpunt.

6. AANBOD

Het aanbod, zoals hieronder opgesomd, biedt een overzicht van alle mogelijke dienstverlening aangeboden door het meldpunt.. Niet elk aanbod kan ingezet worden bij elk soort melder. Zo spreekt het voor zich dat een bemiddelingsgesprek een aanbod is dat beschikbaar is voor slachtoffers en daders en niet voor verwanten of derden. Beroep doen op het aanbod van het meldpunt, sluit trajecten door andere hulpaanbieders niet uit. Trajecten opgevolgd door het meldpunt kunnen samen lopen met trajecten die opgevolgd worden door andere partners.

- **Verhelderen van de vraag** (voor elke melder)
De dossierbehandelaar brengt het verhaal van de melder, de vragen, de verwachtingen en de stappen die de melder al zette, zo uitgebreid mogelijk in beeld.
- **Verhelderen van het aanbod** (voor elke melder)
De dossierbehandelaar brengt de mogelijke vervolgstappen en het passende aanbod in kaart (ook het aanbod van andere diensten). Samen met de melder bespreekt de dossierbehandelaar welke stappen de melder verder wil zetten.
- **Bieden van een (Erkennings)gesprek** (voor slachtoffer, verwant, getuige, derde)
De dossierbehandelaar laat de melder op verhaal komen, ordent of herordent samen met de melder wat er gebeurd is, geeft erkenning voor wat gebeurd is, biedt psychische ondersteuning en praat over mogelijke andere oplossingen.
- **Verwijzen naar, ondersteunen en/of opvolgen van een sectorspecifiek meldtraject (incl. tuchtprocedure)** (voor slachtoffer, verwant, getuige)
Afhankelijk van de sectorspecifieke situatie en de vraag van de melder zijn er verschillende mogelijkheden:

1. Er bestaat een sectorspecifieke procedure maar de melder kent die niet.

De dossierbehandelaar zal de melder informeren over de sectorspecifieke procedure. De dossierbehandelaar bespreekt met de melder wat de sectorspecifieke procedure inhoudt of wat een mogelijke outcome kan zijn.
Als dat nodig is neemt de dossierbehandelaar contact met de betrokken sector/organisatie om meer zicht te krijgen op de sectorspecifieke procedure.

1.1. De melder wil een sectorspecifieke procedure volgen en vraagt ondersteuning daarbij.

- De dossierbehandelaar kan de melder ondersteunen bij het **opstarten** van een sectorspecifieke procedure, bijvoorbeeld door gegevens van contactpersonen te bezorgen en/of samen met melder contact op te nemen.
- De dossierbehandelaar kan de melder ondersteunen in het **doorlopen** van een sectorspecifieke procedure door bijvoorbeeld verduidelijking te geven bij de sectorspecifieke procedure.
- De dossierbehandelaar kan het verloop van de sectorspecifieke procedure **opvolgen** door contact op te nemen met de melder en/of de betrokken organisatie voor een tussentijdse stand van zaken of door een terugkoppeling na afloop.

1.2. De melder wil geen sectorspecifieke procedure volgen.

De melder kan beroep doen op het ander aanbod van het meldpunt.

Met toestemming van de melder kan de dossierbehandelaar de betrokken organisatie op de hoogte brengen van de melding. De dossierbehandelaar kan de betrokken organisatie/sector adviseren om (preventieve) maatregelen te nemen.

2. De melder volgt een sectorspecifieke procedure (of heeft deze gevolgd) maar is ontevreden over het verloop ervan.

De dossierbehandelaar contacteert met toestemming van het slachtoffer de betrokken organisatie voor inhoudelijke informatie. De dossierbehandelaar gaat na met melder en betrokken organisatie of de sectorspecifieke procedure verder kan lopen/opnieuw kan lopen (vb. in een cascadesysteem, bij een mogelijkheid tot beroep of bij mogelijkheid van het doorlopen van informele en formele sectorspecifieke procedures).

- De dossierbehandelaar kan de melder ondersteunen in het verder doorlopen van de sectorspecifieke procedure.
- De dossierbehandelaar kan het (verdere) verloop van de sectorspecifieke procedure opvolgen en terugkoppelen met de melder en/of met de betrokken organisatie na afloop van de sectorspecifieke procedure.

3. Er bestaat geen sectorspecifieke procedure

De melder kan beroep doen op het ander aanbod van het meldpunt.

Met toestemming van de melder kan de dossierbehandelaar de betrokken organisatie op de hoogte brengen van de melding. De dossierbehandelaar kan de betrokken organisatie/sector adviseren om ook een sectorspecifieke procedure te voorzien.

4. Melder is ontevreden over het resultaat van een sectorspecifieke procedure.

De dossierbehandelaar contacteert met toestemming van het slachtoffer de betrokken organisatie voor inhoudelijke informatie en informatie over het verloop van de sectorspecifieke procedure. Het meldpunt kan de betrokken organisatie uitnodigen om de gelopen procedure en het resultaat toe te lichten aan de melder.

- **Warme doorverwijzing naar een passend (hulp)aanbod** (voor slachtoffer, verwant, getuige, derde, organisatie, dader)
Als de melder dit wenst, kan hij/zij warm worden toegeleid naar een passend hulpaanbod zoals een CAW, lotgenotengroep, politie, Afhankelijk van de noden van de melder worden contactgegevens bezorgd aan de melder, kan de dossierbehandelaar een afspraak maken voor de melder bij de dienst waarnaar verwezen wordt of kan gevraagd worden aan de dienst waarnaar verwezen wordt om actief contact te nemen met de melder. Mits uitdrukkelijke toestemming van de melder kan info-overdracht plaatsvinden (zodat melder niet alles opnieuw moet vertellen).
- **Bieden van een kortdurend therapeutisch traject** (voor slachtoffer)
De psycholoog-dossierbehandelaar biedt professionele, kortdurende (maximaal 5 sessies) en generalistische psychologische hulp bij lichte tot matig ernstige klachten zodat een complexere vorm van zorg vermeden kan worden.
- **Juridisch consult** (voor slachtoffer, getuige, organisatie)
De juridisch expert screent het dossier op mogelijke burgerrechtelijke, strafrechtelijke en/of tuchtrechtelijke mogelijkheden en bezorgt deze informatie aan de dossierbehandelaar.
- **Faciliteren van herstelgesprekken** (voor slachtoffer)
Via een herstelgesprek kan een slachtoffer in een vertrouwelijke sfeer met de betrokkenen (beschuldigde, betrokken organisatie) in dialoog gaan. De dossierbehandelaar van het meldpunt schept een veilige ruimte om te spreken over de feiten en de gevolgen ervan. Ter voorbereiding gaat de dossierbehandelaar in gesprek met elke partij. De dossierbehandelaar modereert de herstelgesprekken.

➤ **Bemiddeling door het Vlaams Mensenrechteninstituut²** (voor de klager³)

De bemiddeling is een vertrouwelijk en gestructureerd proces van vrijwillig overleg tussen de betrokken partijen waarbij het VMRI, als onafhankelijke en neutrale derde, de communicatie vergemakkelijkt en de voormelde betrokken partijen er probeert toe te brengen zelf een oplossing uit te werken.

➤ **Verwijzing naar de Geschillenkamer²** (voor de klager³)

Als bemiddeling geen uitkomst biedt, kan het dossier – mits de toestemming van het slachtoffer – worden voorgelegd aan de geschillenkamer die de situatie zal beoordelen. De geschillenkamer spreekt een niet-bindend, uitvoerig gemotiveerd oordeel uit.

2 Voor een klacht over feiten van discriminerende en seksuele intimidatie die betrekking heeft op feiten die zich minder dan vijf jaar vóór het indienen van de klacht hebben voorgedaan.

3 De klager is de persoon die de klacht heeft ingediend. Indien de klager niet de persoon is die meent dat hij wordt gediscrimineerd, en de klacht wordt ingediend namens die persoon, vraagt het VMRI of die persoon tevens betrokken partij wil worden.